

gesamte Gesondheetssecteur geschafe gëtt an déi a mengen Aen eng grouss Errungenschaft ass. Et ass eng nei geschafe Struktur a se ass do fir de Patient, awer se ass och do fir de Prestataire. Natierlech, mir schafen haut e Patienterechtsgesetz, mä et sollt een awer och hei drop insistéieren, dass de Prestataire geneesou viséiert ass, well déi heiten nei Instanz soll jo neutral an onofhängeg am Gesondheetssecteur an am Gesondheetsberäich informéieren, wéi eng Gesondheetsdängschter et ginn, u wee sech de Patient hei zu Lëtzebuerg ka wenden, Patienten a Prestataire iwwer hir Rechter a Flichten informéieren, iwwert d'Médiatioun respektiv iwwert déi aner Schrëtt, wéi zum Beispill och d'Gerichter, dat ass jo awer eng Méiglechkeet, informéieren.

Ech wëll och eng kleng Ausso vum Här Krieps nuancéieren, an deem Sënn, dass nom Doud e Partner wuel Accès zum Dossier vun der verstuerwener Persoun kann hunn, ausser déi hätt am Virfeld geäussert, dass se domadder net d'accord ass. Mä soulaang de Patient leeft, muss e säin Accord ginn, fir ween och ëmmer soll oder kann en Accès zu deem Dossier kréien.

Bon, am Fall vun engem Konflikt kann déi Instanz mam Accord vun de Beträffenen als Médiateur dem Patient a Prestataire hëllefen, e Konflikt bäizeleeën. An ech huele mer dat ganz zu Häerz, wat hei gesot ginn ass - ech mengen, et war och vum honorabelen Här Krieps -, dass een hei och nach iwwert d'Notioun vun der Durée soll nodenken, fir dass een awer net an d'Onendlecht „eramédiatiéiert“ oder Conciliationsgesprécher wëllt féieren. Ech mengen, déi Notioun soll ee roueg eranhuelen.

Stéchuert Référentiel, dat war jo een Thema, deem den Haaptoppositionssprecher hei zimlech in extenso behandelt huet. Ech wëll hei awer trotzdem en Appell maachen, fir der Saach eng Chance ze ginn.

Ech wëll och rappeléieren, dass hei de Conseil scientifique, dee mer jo och wëlle valoriséieren - dat hu mer am Regierungsprogramm extra drageschriwwen -, dat ass e wichtegt Instrument, dat mer do hunn, an dee Conseil scientifique, dee soll elo d'Méiglechkeet hunn, fir en Dokument zur Verfügung ze stellen, do, wou et Virgaben am In- oder Ausland gëtt, an den Dokter kann dat dann utiliséieren. E kann awer och selwer e Référentiel ausschaffen.

Allerdéngs soll sech d'Oplklärung net op Formulaire beschränken. Do sollte mer awer och hei wierklech en Appell maachen, well all Oplklärungsdokument soll virun allem ënnerstëtzend agesat ginn. Et ass e gudden Outil, mä am Vierdergrond soll awer d'Gespräch stoe mam Patient. An dat ass och hei ënner anerem vun der Madame Lorsché, awer och vum Rapporteur e puermol ervirgestrach ginn.

Duerfir nach eng Kéier: De Schwéierpunkt läit bei der Vermëttlung a bei der Kommunikatioun. An et ass och dat, wat dat heite Gesetz wëllt an de Mëttelpunkt stellen, fir de Parteien eben ze hëllefen, eng aussergerichtlech Léisung ze fannen. Ech sinn am Contraire zum Här Urbany der Meinung, dass dat ëmmer eng méi nohalteg Léisung ass, wann et engem geléngt, iwwert d'Médiatioun en Accord ze fannen. Et ass ganz niewebäi och méi eng bëlleg Formule, wann een net muss op d'Gericht goen oder op e Gerichtsprozess zrëckgräfen.

Ëmmerhi geet et awer och - an duerfir gebrauchen ech hei dat Wuert „nohalteg“ - drëms, fir d'Vertrauen tëscht dem Patient an dem Prestataire am ideale Fall nees hierzestellen. Dat wëlle mer jo awer domadder erreechen. A wann dat eis geléngt, dann hu mer awer vill geschafft.

Dofir ass et och wichteg, hei eng neutral Stell ze schafen, net d'Spidol, net de Collège médical, net d'Patientevertriedung, déi alleguerten an hirem Rôle ganz wichteg Acteure sinn, awer eben net fir dat heiten.

Eng wichteg Fuerderung, an dat ass dee leschte Punkt, op deem ech wëll agoen, wou net nëmmen d'AMMD an och d'Patientevertriedung, mä virun allem och d'Membere vun der Kommissioun drop insistéiert hunn, ass d'Schafen ebe vun engem Fonds d'indemnisation vum Aléa thérapeutique, deem am Regierungsprogramm verankert ass an deem elo net Partie intégrante vun deem heite Gesetz ass, well soss hätte mer nämlech dat wichtegt Instrument haut net kënne schafen. Dat ass a mengen Aen eng absolut berechtigt Fuerderung.

Esou wéi och de Premier dat a senger Ried zur Lag vun der Natioun schonn ervirgestrach huet, ass sech d'Regierung eens, dass dëst Ge-

setz net deem eenzegen Effort ass, mat deem dës Regierung d'Patienterechter wëllt stäerken. Do gehéiert ënner anerem dee Fonds d'indemnisation derbäi. An do hu mer jo d'Aussoe gemaach, dass mer wëlle probéieren, innerhalb vun engem Joer no der Publikatioun vun dësem Projet de loi op deem dote Wee ze goen.

Dir hutt ganz richtig gesot, an deem Sënn dämpfen och schonn d'Käpp bei eis am Ministère. Ech mengen, do wäert nach déi eng oder déi aner schloflos Nuecht kommen, mä op alle Fall ginn d'Aarbechten zu deem Fonds d'indemnisation intensivéiert, fir deem Zäitplang kënnen anzehalen a fir domat och Schied vum Patient ofzehalen an iwwert d'Schafe vun engem Fonds d'indemnisation vum Aléa thérapeutique d'Rechter vum Patient zousätzlech ze stäerken, awer och de Prestataire e Stéck Sécherheet ze ginn, dat si haut an där Form net hunn.

Här President, léif Kolleginnen a Kollegen, ech si frou, dass mer dat Gesetz haut kënne stëmmen. Et ass a mengen Aen e ganz wichtegt Gesetz am Intérêt vun de Patienten. Ech géif ofschléissend dovunner profitéieren, fir alle Membere vun der Kommissioun an hire jeeeweilege Rôlen nach eng Kéier e grouse Merci ze soen. Et war flott, fir mat lech zesummenzeschaffen, an ech freeë mech op déi nächst Projeten.

Merci.

► **Plusieurs voix.**- Très bien!

► **M. le Président.**- Merci och der Madame Minister. Mir sinn dann um Enn vun eisen Diskussiounen zum Projet iwwert d'Bündelung an d'Prézioun vun de Patienterechter. Mir géifen iwwert de Projet de loi ofstëmmen.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 6469 et dispense du second vote constitutionnel

De Vote ass lancéiert. Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen.

► **Une voix.**- Här President, beim honorabelen Här Max Hahn geet et net.

(Brouhaha)

► **Une autre voix.**- Dee geet.

► **M. le Président.**- Geet en nach ëmmer net?

Ech mengen, et misst zwar elo geklappt hunn, well ech hu 60 Stëmmen.

Voilà, da géife mer de Vote ofschléissen.

De Projet de loi 6469 ass mat 34 Jo-Stëmmen, bei 3 Nee-Stëmmen an 23 Abstentiounen ugeholl.

Résultat définitif après redressement: le projet de loi 6469 est adopté par 32 voix pour, 3 voix contre et 25 abstentions.

Ont voté oui: MM. Marc Angel (par Mme Cécile Hemmen), Frank Arndt, Alex Bodry, Mmes Taina Bofferdin, Tess Burton, M. Yves Cruchten, Mme Claudia Dall'Agnol, MM. Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen, Mme Cécile Hemmen et M. Roger Negri;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, M. Eugène Berger, Mme Anne Brasseur, M. Lex Delles, Mme Joëlle Elvinger, MM. Gusty Graas, Max Hahn (par Mme Joëlle Elvinger), Alexander Krieps, Edy Mertens et Mme Lydie Polfer;

MM. Claude Adam, Henri Kox, Mmes Josée Lorsché, Viviane Loschetter, M. Roberto Traversini et Mme Christiane Wickler.

Ont voté non: MM. Gast Gibéryen (par M. Fernand Kartheiser), Fernand Kartheiser et Roy Reding.

Se sont abstenus: Mmes Diane Aehm, Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Luc Frieden (par Mme Octavie Modert), Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Jean-Claude Juncker (par M. Claude Wiseler), Aly Kaes, Marc Lies (par Mme Diane Aehm), Paul-Henri Meyers, Mme Octavie Modert, MM. Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter;

MM. Justin Turpel et Serge Urbany.

Ass d'Chamber dermat d'accord, fir d'Dispens vum zweete verfassungsméissege Vote ze ginn?

(Assentiment)

Da soen ech lech Merci.

Motion 1

Mir hunn d'Motioun am Zesummenhang mam Projet virleien. Ech ginn dervun aus, dass d'Motioun motivéiert ass.

(Assentiment)

Jo. Ech géif da froen, ween zu der Motioun nach wëllt Stellung bezéien.

Ech hunn d'Wuertmeldung vum Här Halsdorf selbstverständlech, och vun der Madame Ge-

sondheetsminister, déi herno drop wäert reagéieren. Här Halsdorf.

► **M. Jean-Marie Halsdorf (CSV).**- Merci, Här President. D'CSV wëllt sech, grad ewéi beim Gesetzestext, och hei enthalten, well mer déi Démarche vun der Majoritéit hei net deelen. A Richtung vu Médiatioun brauche mer Effizienzstruktur, dass herno d'Patienten, déi domat befaasst ginn, net musse légiféréieren oder net musse virun d'Gerichter goen. An duerfir, mengen ech, gëtt sech hei enthalten. Dat wollt ech lech just matdeelen.

► **M. le Président.**- Jo, den Här Urbany.

► **M. Serge Urbany (déi Lénk).**- Här President, ech wëll soen, dass mer d'Motioun hei unhuelen, och wa mer net mat alle Considéranten elo am Detail esou d'accord sinn, wéi et hei ausgedréckt ass. Mä de Sënn dervun, fir dass soll eng Evaluatioun gemaach gi vun deem Fonctionnement vun deem Service, dat Uleies deele mer.

► **M. le Président.**- Den Här Kartheiser.

► **M. Fernand Kartheiser (ADR).**- Merci, Här President. Aus deeneselwechte Grënn u sech wéi d'Kollege vun der CSV wäerte mir och eis hei bei dësem Text enthalten. Et ass just gesot ginn och, dass mer sollte bannent engem Joer u sech eng Conciliationsprozedur proposéiert kréien. An hei gëtt jo gesot, no dräi Joer maache mer eng Médiatiounsrevisioun. Dat ass schonn...

(Interruption)

Oh, dat ass vläicht Är Iddi, awer mir gesinn dat anescht, Här Engel. Op jidde Fall aus deem Grond, datt mir eis éischter fir eng Conciliationsprozedur aussprechen a mengen, datt mer hei op dee falsche Wee ginn, wäerte mir eis och bei dësem Text enthalten.

Merci.

► **M. le Président.**- Merci och dem Här Kartheiser. Vu dass et jo d'Roll heiansdo vum President ass, och fir Froen ze klären, effektiv sinn dat zwee verschidde Puer Schong, Médiatioun an de Fonds d'indemnisation.

(Interruption)

Neen, neen, neen, de Fonds d'indemnisation, deem an engem Joer soll geschafe ginn. Also, ech wollt déi Präzioun just dozou ginn.

Keng weider Wuertmeldungen? Da géif ech der Madame Gesondheetsminister d'Wuert ginn.

► **Mme Lydia Mutsch, Ministre de la Santé.**- Ech mengen, Här President, déi heite Motioun ass eng logesch Suite vun den Diskussiounen, wéi se an der Kommissioun gefouert gi sinn. Am Projet de loi selwer steet dran, dass déi national Informations- a Médiatiounsstell all Joer e Rapport presentéiert dem Gesondheetsminister. Dee géif sech dann engagéieren, fir deem och mat an d'Kommissioun ze huelen.

Doriwwer eraus ass et interessant, no dräi Joer eng Bilanzéierung ze maachen a Form vun enger Evaluatioun. Ech mengen, dat wier eng logesch an eng flott Démarche, an d'Regierung kann déi Propositioun unhuelen.

► **M. le Président.**- Merci der Madame Gesondheetsminister. Mir géifen dann zur Ofstëmmung iwwert d'Motioun iwwergoen.

Vote sur la motion 1

Ass e Vote électronique gefuerdert?

(Négation)

Kënne mer à main levée ofstëmmen?

(Assentiment)

Da géif ech déi Kollege bieten, déi dermat d'accord sinn, d'Hand ze hiewen.

Dergéint? Enthalungen?

Dat schéngt mer kloer ze sinn. Domat ass d'Motioun ugeholl.

Ech wëll jo dann net dem Kolleg Halsdorf soen, wat de fréiere Gesondheetsminister mer an d'Ouer geflüstert huet.

Voilà, da géife mer zum nächste Punkt vum Ordre du jour iwwergoen. Dat ass de Projet de loi iwwert d'Soins de santé transfrontaliers, d'grenziwwerscheidend Soine fir d'Patienten an d'Patienterechter. De Modell vun der Riedezäit ass nom Modell 1 virgeschloen. An den Här Rapporteur, den honorabelen Här Georges Engel, huet d'Wuert. Här Engel.

7. 6554 - Projet de loi portant

1) transposition de la directive 2011/24/UE du Parlement européen et du Conseil du 9 mars 2011 relative à l'application des droits des patients en matière de soins de santé transfrontaliers;

2) modification du Code de la Sécurité sociale;

3) modification de la loi modifiée du 29 avril 1983 concernant l'exercice des professions de médecin, de médecin-dentiste et de médecin vétérinaire;

4) modification de la loi modifiée du 31 juillet 1991 déterminant les conditions d'autorisation d'exercer la profession de pharmacien;

5) modification de la loi modifiée du 26 mars 1992 sur l'exercice et la revalorisation de certaines professions de santé;

6) modification de la loi modifiée du 11 avril 1983 portant réglementation de la mise sur le marché et de la publicité des médicaments;

7) modification de la loi modifiée du 16 janvier 1990 relative aux dispositifs médicaux

Rapport de la Commission du Travail, de l'Emploi et de la Sécurité sociale

► **M. Georges Engel (LSAP), rapporteur.**- Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Härren, nodeems mer elo d'Gesetz iwwert d'Patienterechter gestëmmt hunn, komme mer elo zu engem Projet iwwert d'Patienterechter a Saache Soins transfrontaliers. Et geet hei ëm d'Ëmsetzung vun der Direktiv 2011/24, op déi ech scho beim viregte Projet Allusioun gemaach hunn. Den Text, dee mer elo hei virleien hunn, suivéiert den Text vun dëser Direktiv.

Et geet hei ëm Obligatiounen, déi variéieren, deemno ob Lëtzebuerg den État membre d'affiliation oder den État membre de traitement ass. Et geet hei also och ëm Gesondheetsleeschungen, déi ee Patient kritt an engem anere Land wéi an deem, wou e versichert ass.

Hei ass et wichteg, ervirzehiewen, dass Gesondheetsleeschungen keng Servicer wéi anerer sinn, well déi medezinesch Versuergung en Intérêt général huet an de Stat och hei seng Roll ze spillen huet. Aus deem Grond goufen d'Gesondheetsleeschungen aus der sougenannter „Direktiv «services»“ och erausgeklamert.

D'Zil vun der Direktiv ass et, fir de Patienten den Zougang zu grenziwwerscheidende Gesondheetsleeschungen ze garantéieren. Déi solle sécher, effikass a qualitativ héichwäerteg sinn. D'Zil ass domadder en anert wéi dat vun de sougenannte Règlements de coordination de sécurité sociale, déi solle regelen, wéi eng Institutioun d'Käschte vun de Gesondheetsleeschungen droe soll.

D'Direktiv gesäit verschidden Obligatiounen fir d'Memberstate vir, jee nodeems, ob se den État d'affiliation oder den État de traitement sinn. Deemno gëtt d'Direktiv fir Lëtzebuerg net nëmme vun deem Projet de loi 6554 iwwert d'Soins transfrontaliers ëmgasat, mä een Deel dovunner och vun dem Projet, dee mer elo grad gestëmmt hunn, de 6469 iwwert d'Patienterechter. Dat, wa Lëtzebuerg den État de traitement ass, wou also Patienten aus anere Länner sech hei zu Lëtzebuerg medezinesch behandle loosse.

Erlaabt mer e klengen historiesche Réckbléck. Sait 1925 gesäit de Code des Assurances sociales d'Méiglechkeet vir, dass Leit, déi zu Lëtzebuerg assuréiert sinn, d'Méiglechkeet hu vun engem Traitement am Ausland.

1951 an 1954 koumen dunn am Gesetz iwwert d'Assurance-maladie vun de Fonctionnaires an den Employéen an am Code des Assurances sociales licht Annerungen an der Aart a Weis, wéi d'Autorisatiounen fir en Traitement am Ausland eranzehuele sinn.

Bei der Gesetzesännerung vun 1974 ass folgenden Text am Code des Assurances sociales iwwerholl ginn: «Les assurés ne pourront se faire traiter à l'étranger que du consentement de leur caisse de maladie, à moins qu'il ne s'agisse des premiers soins en cas d'accident ou de maladie survenus à l'étranger.» Dës Zoustëmmung kann net refuséiert ginn, wann den Traitement vum behandelnden Dokter a vum Kontrolldokter vum Assuré recommandéiert gëtt oder wann deem noutwendegen Traitement am Grand-Duché net méiglech ass. Wann den Traitement also zu Lëtzebuerg net méiglech ass, muss en och am Ausland autoriséiert ginn.

1972 (veuillez lire: 1992) du sinn dës Behandlungsmethoden am Ausland dann am Artikel 20 vum Code des Assurances sociales ageschriwwen ginn. Dës Formulatioun ass nach ëmmer en vigueur, dréit awer der Evolutioun am

europäesche Recht net méi Rechnung säit der Jurisprudenz aus dem Joer 1998 vun der Cour de Justice européenne, säit dem Uerteel an der Affär Decker/Kohll.

An der Deklaratioun vum Juni 2006 ass dunn, well glécklecherweis - glécklecherweis! - keng Eenegung konnt fonnt ginn tëschent dem Europäesche Parlament, dem Conseil an der Kommissioun, deenen hir Vuen, wat d'Gesondheitsleeschungen uginn, zimlech auserneelouchen, décidéiert ginn, d'Gesondheitsleeschungen definitiv aus der Direktiv 2006/123 iwwert d'Libre circulation des services erauszehuelen.

An den 2. Juli 2008 huet d'Europäesch Kommissioun eng Proposition vum enger Direktiv vum Parlament a vum Conseil presentéiert, déi d'Applikatioun vun de Patienterechter, wat d'Soins de santé transfrontaliers ubelaangt, regele soll.

Et goufe laang Diskussiounen iwwert dës Direktivpropositioun a si gouf och ganz vill amendéiert. Fir déi eng Länner huet d'Propositioun dem Principe de subsidiarité net genuch Rechnung gedroen, deen de Länner eng grouss Autonomie reservéiert a sech duerch eng grouss Diversitéit an de verschiddene Regimer charakteriséiert. Fir anerer, notamment och fir Lëtzebuerg, huet d'Propositioun net genuch de Spezifitéite vun de Gesondheetsservicer par rapport zu anere Servicer Rechnung gedroen, an et gouf gefaart, dass hei d'Dier opgemaach géif gi fir eng Zwouklassemedezin, wou déi Räich, déi sech Zousazassurance kënnen leeschten a besser Informatiounen hätten, Virdeeler hätte par rapport zu Mannerbemëttelten.

D'Memberstaten hu sech schlussendlech zu dësem Kompromisstext, dee mer haut virleien hunn, décidéiert, deen den 9. Mäerz 2011 ugeholl ginn ass.

Dës Direktiv, déi berout op dräi Piliere: éischters, de Patienten et ze erméiglechen, hir Rechter auszeüben; zweetens, den Zougang zu héich qualitative Soinen assuréieren a Kloeerheet ze verschafen, wat d'Responsabilitéit vun de verschiddenen Acteuren ugeet, an drëttens, d'Kooperatioun tëschent de Gesondheetssystemer an der Unioun ze ënnerstëtzen.

Verschidden Dispositiounen am Text sinn agebaut ginn, fir ebe keng Zwouklassemedezin ze erméiglechen, esou zum Beispill déi Kontaktplazen an deenen eenzelne Länner, déi d'Missioun hunn, dem Bierger déi richteg qualitativ Informatiounen iwwer hir Rechter bei grenzüwwerschreidender Fleeg ze ginn.

Ee weidert Schlësselement am Kader vun der Transpositioun vun dëser Direktiv ass d'Aschreiven an nationaalt Recht vum Recht op e Remboursement an der Héicht vun de Käschten an no de Konditiounen, déi applizéiert gi wären, wann d'Soien am eegene Land, also am État d'affiliation, gemaach gi wären. Duerfir brauchen d'Länner awer en transparente Mechanismus, wat d'Käschteberechnung ugeet a wat d'Autorisatioun betrëfft, déi ee brauch, fir dës Soien ze kréien.

Wat sinn dann elo déi ganz nei a grouss Change-menter par rapport zur bestehender Situatioun?

Et gëtt de Prinzip vum Remboursement vun de Soins transfrontaliers fir all Patienten, déi zu Lëtzebuerg affiliéiert sinn, agefouert, an dat ouni Autorisation préalable. Dat ass de Prinzip.

Ausnahmen dozou ginn et awer a folgende Fäll: D'Autorisation préalable vun der CNS, op Avis motivé vum Contrôle médical vun der Sécurité sociale, bleift, éischters, wann de Patient op d'mannst eng Nuecht hospitaliséiert muss ginn, an zweetens, wa fir déi medezinesch Behandlung héich spezialiséiert an deier Infrastrukturen oder Équipementen gebraucht ginn.

D'Autorisation préalable kann net refuséiert ginn, wann et ëm Leeschtungen geet, déi zu Lëtzebuerg guer net oder net an engem akzeptablen Zäitraum disponibel oder zougänglech sinn. Urgent Traitement oder am Virfeld autoriséiert Traitement ausserhalb vun der EU, der Schwäiz oder dem europäesche Wirtschaftsraum ginn natierlech, wa se urgent sinn, weder rembourséiert.

Eng weider Neierung sinn, wéi schonns virdrun ugeschwat, déi national Kontaktpunkte, déi solle geschaf ginn, wou dann op der Gesondheitskeess ee sech ka melle fir Informatiounen iwwert de Remboursement fir de Fall, wou Lëtzebuerg den État d'affiliation ass. An, dat hu mer am Gesetzesprojet virdu gestëmmt, de Service national d'information et de médiation fir de Fall, wou Lëtzebuerg den État de traitement ass. Et sinn dës zwou wichteg Neierungen am Intérêt vum Patient, deen esou méi Sécherheet a méi Transparenz kritt, wat seng Behandlung ugeet.

Derbäi kommen eng Rei aner Adaptatiounen vum Gesetz, déi duerch d'Direktiv néideg sinn, notament wat den Exercice vum Dokter, vum Zäindokter a vum Vétérinaire ubelaangt, wou hei eng Obligation d'assurance virgesinn ass.

An duerfir, dat wollt ech dem Här Halsdorf och nach eng Kéier soen, bei eis hei zu Lëtzebuerg, do gëtt et ee Gesetz, d'Gesetz vum 14. Juli 2010, wat eng Obligation fir eng Assurance scho festleet.

Weider ginn hei och d'Konditiounen adaptéiert, fir de Beruff vum Apdikter ze exercéieren. Ausserdem kommen nach zwee parlamentaresch Amendementer derbäi, déi d'Unerkenne vum Verschreiw vu Medikamenten regelen.

Et sief gesot, datt de Conseil d'État, grad wéi och d'Chambre des Salariés, et net ganz glécklech fonnt huet, datt hei zwou Informatiounsplazen, de Point de contact an dee Service national d'information et de médiation agericht ginn, eemol beim viregte Gesetz, wéi gesot, an eemol hei.

D'Kommissioun war awer der Meenung, datt dat absolut Sënn mécht, well se zwee ganz verschidde Beräicher betreffen a bei der Opdeelung, wéi et elo virgesinn ass, och déi jeeweileg Fachkompetenz garantéiert ass. De Statsrot huet och verschidden Oppositionsformelles ausgeschwat, déi awer ouni gréisser Problemer konnt en aus dem Wee geraumt ginn.

Eigentlech war den Délai de transposition vun dëser Direktiv de 25. Oktober 2013. Dësen Délai ass elo largement dépasséiert an duerfir hu mer och scho vun der Kommissioun de béise Fanger gewise kritt. Mä dëst Gesetz, dat elo haut da gestëmmt gëtt, trëtt dann deen éischten Dag am Mount no der Publikatioun am Mémorial a Kraaft.

Merci wollt ech soen de Leit aus der Kommissioun, dem Sekretär aus der Kommissioun vun der Sécurité sociale, de Mataarbechter vum Ministère vun der Sécurité sociale an och de Mataarbechter aus der Fraktioun, déi hei bei dësem Projet de rapport gehollef hunn, vill gehollef hunn, ganz vill gehollef hunn!

E weidert Gesetz also, wat mer haut hei stëmmen, wat am Sënn vum Patient ass, wat méi Sécherheet a méi Transparenz bréngt. Ech bréngen heimat den Accord vun der LSAP an ech soen lech Merci fir d'Nolauschteren.

► **Plusieurs voix.** - Très bien!

► **M. le Président.** - Merci dem Här Rapporteur. An d'Wuert huet den Här Serge Wilmes vun der CSV.

Discussion générale

► **M. Serge Wilmes (CSV).** - Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, ech soe fir d'Éischt dem Georges Engel villmools Merci, well de Rapport, deen Der gemaach hutt, ass ganz komplett. Dir hutt gewisen, ëm wat et hei geet. Dat erspuert mer dann och eng Kéier, nees alles erëm eng Kéier ze widerhuelen, an anere Wieder dann zwar, mä d'Detailer vun dësem Gesetzesprojet sinn domadder kloer.

Et ass e wichtege Gesetzesprojet. Et ass, wéi Der virdrun hei erkläert hutt, d'Ëmsetzung vun enger Direktiv, déi an zwee Deeler eben elo ëmgesat ginn ass. Mat engem éischte Projet de loi virdrun an elo mat dësem Projet de loi, wou et ëm déi Affiliéiert geet an dee Moment de Volet Sécurité sociale ebe betrëfft.

Et ass virun allem awer och e Projet de loi, dee weist, mat deem virdrun, dat ganz Spannungsverhältnis, wat och existéiert um europäeschen Niveau an den europäesche Gesetzgebungen, a mam Wëllen eben, fir aus Europa e gemeinsame Maart jo ze maachen, e gemeinsame Bannemaart ze maachen, wou et verschidde Rechter gëtt, déi respektéiert mussen ginn, sech kënnen fräi ze bewegen, och d'Servicer kënnen fräi zirkuléieren, wou dann zwar d'Gesondheitsprestatiounen net considéiert gi wéi déi normal Servicer, mä wou da versicht gëtt, eben e spezifischen Encadrement dofir ze fannen.

Dir hutt och elo den Historique gemaach gehat, deen och ganz kloer weist, wéi schwéier et awer war an och nach ass, fir do e kompletten, harmoniséierten an och norméierten europäesche System ze fannen. Well awer déi verschidden europäesch Länner ganz verschidde Kulturen a verschidde Gesondheits- a Sécurité-sociales-Systemer hunn an dat net esou einfach ass, fir déi zesummenzeféieren.

Do ass also, wéi Der gesot hutt, och e Kompromisstext dobäi entstanen, fir ze soen, okay, mir kucken, datt den europäesche Bierger kann zwar och an der Europäescher Unioun sech behandle loosse. E gëtt dann och integréiert, wann en an engem anere Land sech behandle léisst, an dee Gesondheetssystem, an dee System vun der Sécurité sociale. E kritt also e Recht op déiselwecht Prestatiounen, déiselwecht Soine wéi an deem Land, mä et ass awer säi Land, wou en affiliéiert ass, wat dann déi Prestatiounen, déi Käschte dovunner eben zréckbezitt an dann an deem Moment iwwerhëlt. Dat ass dee Kompromëss, dee fonnt ginn ass, fir ebe kënnen dee System awer besser

mateneen ze koordinéieren, ouni e komplett ze integréieren an domadder komplett ze harmoniséieren.

Et ass, wéi gesot, déi Direktiv weist ganz gutt dat Spannungsverhältnis, wat nach ëmmer do besteet a wat och net bei alle Beräicher, déi d'Europäesch Unioun, wou jo de Wëllen ass, fir méi eng koordinéiert..., fir méi eng Zesummenaarbecht an Europa ze féideren, wäert komplett kënnen erreechen.

Mir hunn also, wéi gesot, mat dësem Gesetzesprojet elo déi lescht Elementer oder déi, déi nach iwwreg bliwwen sinn, well mir hu jo schonn eng ganz Partie Saachen en cours de route ëmgesat, déi sech notamment och speisen aus der Jurisprudenz vum Europäesche Gerichtshaff, wou Der gesot hutt, bei Decker/Kohll, fir ebe kënnen an d'Lëtzebuergesch Gesetzgebung ëmzesetzen, datt keng Diskriminatioun och besteet, wann ee sech am Ausland als Lëtzebuergesch Affiliéiert behandle loosse wëllt. Mir hunn dat schonn an de leschte Joren no an no ëmgesat. Dat hei ass elo e weideren Deel dovunner, fir dat ze garantéieren.

Dir hutt gesot, ëm wat et do alles geet. Ech wëllt dat also, wéi gesot, net nach eng Kéier widerhuelen, mä just op een, zwee Punkten nach eng Kéier agoen. Et ass ee Punkt, deen d'Chambre de Commerce an hirem Avis gesot huet, an zwar, datt et bei der Informatioun vum Patient, wann e gär sech wëll am Ausland behandle loosse, datt et do wichteg ass, datt en och ganz genau weess, wat sinn déi Rechter an och herno déi Remboursementer, déi ech ka kréien, an déi Behandlung, déi ech ka kréien, déi erausginn, déi sech speisen aus dem europäesche Reglement, dat jo eng ganz Partie Rechter schonns accordéiert huet.

A wat sinn déi Soins, déi Prestatiounen, déi sech speisen aus der europäescher Direktiv, déi elo mat dësem Gesetzesprojet an deem anere virdrun ëmgesat ginn. Datt et also wichteg ass, datt de Patient ganz genau weess, wat ass an engem gewësse Fall méi avantagéis an, wann e sech behandle léisst, op wat e sech do baséiert, wat fir eng Rechter aus wat fir engem Gesetzestext an aus wat fir enger juristescher Quellen erauskommen. Et ass ebe wichteg, datt en do déi Informatiounen dee Moment kritt, fir datt en eben och kann, esou opgekläert wéi méiglech, eng Décisioun dann do huelen.

An dann ass en anere Punkt, deen de Collège médical zitéiert huet, op deen en higewisen huet, dat ass dee vun der Nomenclature. D'Nomenclature, déi jo muss respektéiert gi vun den Dokterinnen hei zu Lëtzebuerg, well mer jo de System hunn, datt mer konventionéiert sinn, währendeems dat am Ausland awer éischter de Géigendeel ass, éischter d'Ausnahm ass.

An do weist eben de Collège médical drop hin, datt u sech déi Nomenclature endlech misst ugepasst ginn och un d'Realitéit virun allem vun enger Medezin, déi eben och an hire Prestatiounen, an hirer Behandlung vill méi differenziert hautdesdaags virgeet. A wou et jo och Fallbeispiller am Ausland gëtt, an anere Länner, wou eng Nomenclature besteet, déi awer vill méi differenziéiert ass wéi déi Lëtzebuergesch.

Am Regierungsprogramm ass jo virgesinn, datt déi Nomenclature soll op de Leescht geholl ginn. Mir si jiddefalls derfir, datt dat dann och endlech, no laangen Diskussiounen, nodeems mer schonn zéng Joer laang amgaang sinn, driwwer ze diskutéieren, datt se misst eng Kéier op de Leescht geholl ginn, datt mer dat och maachen.

Dat sinn déi zwee Punkten, déi ech u sech wollt am Numm vun der CSV-Fraktioun nach eng Kéier soen. An dann och am Numm vun der CSV-Fraktioun den Accord bréinge fir dës Gesetzesprojet.

Merci.

► **Plusieurs voix.** - Très bien!

► **M. le Président.** - Merci dem Här Wilmes. Den nächsten ageschriwwene Riedner ass den Här Edy Mertens vun der DP. Här Mertens, Dir hutt d'Wuert.

► **M. Edy Mertens (DP).** - Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, d'Chamber huet haut d'Resultater vun den Europawahlen validéiert. Elo kéint een natierlech froen, wat huet dat do dann elo..., wat huet dee Schrëtt elo ze di mat dem virleien Text a mam Vote vun deem virleien Text iwwer grenzüwwerschreidend medezinesch Versuergung? Mä ech muss soen, och wann et nëmme en Zoufall ass am Kalenner, dass dës zwee Punkten deeselwechten Dag um Ordre du jour stinn, esou ass et awer esou, dass dee Projet de loi, iwwert dee mer haut hei diskutéieren, ganz vill mat Europa ze diinn huet.

Dacks genuch gëtt jo dobausse gesot, dass d'Europäesch Unioun ze wäit ewech vum Bierger wier, dass een d'Virdeeler net wierklech géif spieren an d'Leit an hirem Alldag éischter géif

behënneren, wéi hinnen hëllefen. Dat läit awer och dorun, dass mer dës Virdeeler, wéi mer se kennen zum Beispill bei der Reesfräiheet oder de fräie Choix vun der Aarbechtsplaz, der Studieplaz, dacks als ganz selbstverständlech unhuelen. Grad wéi och d'Tatsaach, dass ee sech am Fall vun enger Krankheet am Ausland ka behandle loosse.

Ech wëll a menger Interventioun net op déi laang an deelweis immens komplizéiert Virgeschicht vum Remboursement vu Behandlungen am Ausland agoen; dëst géif sécherlech eng Eiwekkeet daueren! Ëmmerhi gesäit eise Code vun der Assurance sociale, wéi elo grad gesot, well säit 1925 d'Méiglechkeet vun dem Remboursement vun engem Traitement am Ausland vir. Bis et zur Direktiv koom, iwwert déi mer haut ofstëmmen, war et, wéi well gesot, ee ganz laange Wee mat ville juristeschen Ausenanersetzungen a mat villen Uerteeler vum Europäesche Gerichtshaff.

Dass et esou wäit huet musse kommen, louch oder läit och nach zum Deel dorunner, dass eng Rei vun de Memberstaten d'Rechtssprechung vum Europäesche Gerichtshaff nëmme lückenhaft oder guer net ëmgesat huet. Vun dohier huet dréngenden Handlungsbedarf bestanen.

Et ass an eisen Aen net zomuttbar, dass de Patient seng Rechter muss akloen! Wëssend, wéi laang sech esou Prozedure kënnen hinziehen, stellt dat grad fir e schwéierkranke Patient natierlech absolut keng Alternativ duer, dass deen domat op d'Gericht geet. Well, wéi esou dacks, kéint et emol passéieren, dass dee Patient gestuerwen ass, ier en an de Genoss vun deem Uerteel ka kommen!

Här President, ervirzesträichen ass an dësem Kontext, dass d'Direktiv net zu engem Ënnergruene vun den nationale Kompetenzen am Gesondheitsberäich wäert féieren. An deenen éischte Virlage wollt d'Europäesch Kommissioun hir Kompetenzen op dësem Feld jo ausdehnen. Lëtzebuerg wollt a wëllt dat net!

Eise Gesondheetssystem, an dat muss een och emol eng Kéier soen, ass ee vun deene performantsten op der Welt, ganz besonnesch och wat d'Prise en charge ugeet. An dat wëssen der nach ganz vill net. Dofir wëlle mer net, dass et op dësem Gebitt zu enger Vergemeinschaftung vun de Kompetenzen kënnt. Dës Schratt géif nämlech wahrscheinlech zu enger Ofsenkung vun eisen heitege Standarde féieren. Dëst kann net an eise Interesse sinn, weder am Interesse vum Assuré a Patient, nach am Interesse vun de Prestataire.

Dacks ass am Zesammenhang mat dëser Direktiv dat Gespenst vun der Zwouklassemedezin ervirgeruff ginn an un d'Wand gemooft ginn. Dofir gëtt et awer, eiser Iwwerzeugung no, keng wierklech Unhaltspunkten. Au contraire! D'Direktiv féiert zu enger Stärkung vun de Rechten vun alle Patienten an der grenzüwwerschreidender Versuergung, onofhängeg vun hirer privater finanzieller Situatioun, well där Direktiv no soll déi grenzüwwerschreidend Versuergung deene Patienten zegutt kommen, déi drop ugewise sinn, an net just deenen, déi iwwert déi entspreichend Moyene verfügen.

Här President, d'Hauptzil vun der Direktiv besteet, wéi gesot, doranner, fir den Zougank zu medezineschen Traitementen am Ausland méi einfach ze maachen. Dat ass an eisen Aen och eng Noutwendegkeet. Speziell an engem Land wéi Lëtzebuerg, wat opgrond vu senger Gréisst a senger Awunnerzuel net all Form vu Behandlung senger Leit kann ubidden.

Ganz praktesch bedeit dat aus der Siicht vum Patient, fir Leit, déi vläicht op enger laanger Waardelescht stinn, ka sech d'Zäit bis zur Behandlung oder bis zur Diagnos wesentlech verkierzen. Och kënnen Patienten, déi am Grenzbitt zu engem anere Land wunnen, oder si aus private Grënn, well zum Beispill een Deel vun hirer Famili an deem jeeeweilege Land wunnt, méi einfach an dësem Land behandelt ginn. A ganz besonnesch virdeelhaft ass dës Direktiv fir Patienten, déi un enger seltener Krankheet leiden, déi eng héich spezialiséiert Behandlung brauchen, déi awer net an all Land kann ugebuede ginn.

Als Dokter weess ech aus menger laangjähreger Berufserfahrung nëmme vill ze gutt, wéi d'Praxis bei eis ausgesäit. Als Beispill wëll ech hei nëmme drun erënneren un deen Zodi, wann een no enger IRM fret. Dat ass eppes, wat natierlech och säin Nidderschlag an de Käschten an eise Gesondheitswiesen huet. Et ass esou, dass ee laang muss waarden hei am Land, dat ass eben esou. Et kéint een natierlech och soen: Ma da verschreift der net esou vill! Muss da fir all Hännen do eng IRM

opgeschriwwen? Muss all Knéi - mäi lénksen deet am Ablack och wéi -, muss do direkt eng IRM gemaach ginn oder kann den Dokter net mengen hei an do?

Mir müssen awer wëssen, dass ech déi Kollege Spezialiste ganz gutt ka verstoen, dass se wëllen eng Sécherung an hirem Diagnostic hunn. An déi kritt ee leider nëmme mat enger gudder Technik. An do ass d'IRM am Abléck nach ëmmer dat Bescht, géif ech soen. Et ass esou, an d'Spezialiste soen engem dat, dat kann een och liesen, dass och net do eng honnertprozenteg Garantie ass, dass de Miniskus wierklech futti ass, dass d'Kräizband eppes huet oder dass soss éierens eppes am Bauch ënnerwee ass, mä et muss een awer weinstens all Moyenen ausschöpfen.

Well, an elo kënnt et, wann ech nämlech hi-ginn als Chirurg an ech froen zum Beispill eng Arthroskopie, fir e Knéigelenk ze nennen, net ze schwätzen, wat dat géif bedeuten, ech géif eng Laparoskopie maachen - ech muss dofir de Patient an eng Narkos leeën - an et kéim zu engem Zwëschefall bei der Narkos. Dat muss Der lech virstellen, dat hu mer alles erlieft, wann dann do ee 16-jährege Fussballspiller läit, jo, do muss onbedéngt eng Arthroskopie gemaach ginn, do ass hei an do. An da kuckt een eran an et kënnt zu engem fatalen Zwëschefall, fir deen net onbedéngt den Anästhesist muss Schold hunn, an da froen ech mech, wéi de Chirurg herno do steet. Also, dat ass eben haut esou, dass dee sech ofsécherer wëllt an dass en eng IRM freet.

Ech weess awer, well ech jo am Grenzgebitt schaffen, dass et méiglech ass, eng IRM ze froen zum Beispill a menger Géigend zu Sankt Vith; et gouf elo grad genannt. Do kënnt Dir an d'IRM goe spéitstens, ech mengen, dee leschten Termin, deen ech elo fir e Patient krut, ass a véier Wochen. Do ass et dann esou, ech hat bis elo nach keng grouss Schwieregkeeten do, mä ech hat awer och well zu Patiente gesot, iwwerlee Der et ganz gutt, wann ech eppes hunn, ginn ech och op Sankt Vith, well dann drénke mer eben de Weekend e puer Meter Béier manner, da bezuele mer d'IRM. Dat ass och esou, Här Minister, esou kann een eventuell spueren.

(Hilarité)

Dat ass méiglech. Do kritt een eng.

Mä, wéi gesot...

(Interruption)

Ma neen, et ass esou, dass einfach d'Zäit verkierzt gëtt, an ech brauch lech net ze soen, wat dat bedeit fir den Aarbechtsmaart. Wann Der Patienten hutt, déi op eng Schëller-IRM zwee Méint mussen waarden, dann heescht dat zwee Méint net schaffe goen. A wann et dann esou ass, wéi ech et elo just an der Praxis erliewen, dass de Patient dann awer e chirurgesch Agrëff gemaach muss kréien, dann hânt Der nach eng Kéier véier Méint bei enger Schëller-interventioun do hannendrun. Dann ass praktesch en halleft Joer fort! Dat kann et jo net sinn. Dat schéngt jo och mat där heiter Direktiv dann awer wesentlech méi einfach ze ginn.

Ech wëll awer och nach op eppes anescht ze schwätze kommen, dat ass dat, wann een... Dass een onbedéngt awer och dobausse bei de Patiente muss Opklärung bedriewen, dass déi Patiente wëssen, dass se net elo eng Kaart an de Grapp kréien, well se kruten elo just déi nei Sécurité-sociales-Kaart, an dass se mat där do grenziwwerscheidend Dokteschvisité kënne maachen. Well Dir wësst jo, d'Tendenz zu Lëtzebuerg ass, wéi iwwerall, si séchere sech of mat Visité vun dräi Aendokteren an engem Dag oder vun dräi Orthopäden. Neen, dat ass et net! Et ass wierklech fir déi Leit, déi et brauchen, déi an Nout sinn am Ausland. Do soll dat gutt funktionéieren.

Da muss een awer och d'Patienten drop hiweisen, dass se sollen oppassen. Wa se dat richtig uwennen am Ausland, funktionéiert dat. Dat erliewen ech och ëmmer erëm. Dir gitt mat Ärer Kaart op déi jee weils, wéi an Däitschland, Eisträich, Gebietskrankenkasse, da gëtt dat validéiert an da bezuelt Der guer näischt, dann ass dat esou.

Et kann awer sinn, dass Der keng Erfahrung dran hutt, dass Der an e Spidol ageliwwert gitt, well der ebe Bauchwéi hutt oder soss iergend-eppes, an dir lant an där ganzer Maschinerie. An et kënnt ee bei d'Bett, da seet deen, kanns de mer dat wann ech gelift ënnerschréien, da sidd Der plötzlech gekréint ginn zu engem Klassepatient. A wann der ee Klassepatient sidd, da wësst Der, wat dat heescht.

Also zu Frankfurt hat e Gehierchirurg engem

Patient dat dohinner geluecht an d'Sekretärin hat dunn dem Patient deen Dag virun der Operatioun erkläert, haalt lech un, Klassepatient heescht zwielefmol den Tarif! Zwielefmol krut dee Professor den Operatiounstarif, fir dat selwecht ze operéieren, wat ee wahrscheinlech, ech weess net, hei hätt kënne maachen.

Dat si Saachen, dat si Falen, an dann hutt Der de Patient do setzen an da kommen d'Tréine gelaf. An den Dokter Krieps hat et just zitéiert, an der Schwäiz, do gesi mer fir eng einfach Consultatioun Bronchite, hat ech elo des Lescht och nach eng Patientin: 780 Schwäizer Frang! Du sot ech: Wat huet deen Dokter da mat Der gemaach?

Also, et heescht virsiichteg sinn! An net, dass d'Leit elo mengen, elo krée se déi Kaart, an da funktionéiert dat. Neen! Am Ausland, a verschiddene Länner jiddefalls, an Däitschland, an Eisträich kann engem dat och passéieren, also do, wann een do am Schigebitt den Aarm auskugelt, da kann et emol liicht passéieren, dass een eng Rechnung vu 6.000 Euro, 4.000 bis 6.000 Euro herno aus der eegener Täsch muss bezuelen! An dat kann et net sinn. Dorop muss een hiweisen.

Dofir fannen ech grad, Här Rapporteur, dass et ganz wichteg ass, déi Centres d'information, déi et do gëtt, oder déi Points d'information, wou de Patient opgekläert gëtt, ëm wat et sech wierklech hei handelt. Net dass dat zu enger Aart Tourismus féiert. Well esou ass et effektiv jo nach net, well een nach ëmmer den Accord vum Contrôle médical fir verschidde Saache muss hunn.

Ech géif einfach hei plädéieren an deem Sënn och derfir, dass de Contrôle médical bei verschiddenen Akten, bei verschiddene Saachen, oder wann ee gesäit, dat do dauert wierklech elo esou laang... Mir haten ee Fall, do war de Patient hospitaliséiert, d'IRM gouf am Ausland ugefrot - well dat steet jo och am Text hei dran, wann den Délai net kann agehale ginn, et war wierklech wichteg; ass et e Kriibs, ass et keen, dat am Ennerleif?, bei engem Verdacht op en Ovarialkarzinom, dann heescht et och virumaachen -, da kann ech net bis Enn September, wann et elo Juni ass, waarden, ier dat gemaach gëtt. Ech mengen, da gëtt hannert dem Réck vum Patient hin an hier gemaach, gëtt de Kontrolldokter d'Autorisatioun oder net. Do géif ech en Appel maachen och un den Här Minister, drun ze erënneren, och un de Contrôle médical, dat däréi wierklech net hannert dem Patient passéieren, well et geet hei wierklech ëm ganz wichteg Saachen. Also dat ass keen Unfug, dat ass eng Noutwendegkeet!

Da wëll ech soen, dass, och wa meng Fraktioun dee virleienenden Text wäert stëmmen, esou gëtt et dach e puer Punkten, déi ech awer nach wëll opwerfen. Fir d'Éischt emol, wéi esou dacks, hu mer et net fäerdegkritt, déi Direktiv hei am Délai vun 30 Méint ëmsetzen. Dat ass virun allem bedauerlech, well mat dëser Direktiv d'Rechter vum Patient och gestärkt ginn.

Zweetens. Den Impakt vun der Ëmsetzung vun der Direktiv op de Budget vum eiser Gesondheitskeess ass bis haut, zumindest mengen Informatiounen no, net wierklech bekannt. An anere Länner goufen am Virfeld vun der Ëmsetzung vun der Direktiv Etüde gemaach, esou zum Beispill a Frankräich, wou de Senat eng entspreichend Etüd an Optrag ginn huet.

Déi viregt Regierung, ënnert där den Text op den Instanzwee bruecht ginn ass, ass beim Dépôt vum Projet de loi dovunner ausgaangen, dass de Projet keen Impakt op de Budget vun der CNS hätt, well jo keng nei Rechter fir de Patient géifen entstoën. Dat ass richtig. Allerdéngs stellt sech d'Fro, wéi héich mëttlerweil deen Deel vun auslännesche Behandlungen am Budget vun der CNS wierklech ass. Dëst si schlisslech Suen, déi net hei zu Lëtzebuerg ausgi ginn. An ech wier frou, wann déi zoustänneg Ministeren eis hei kéinten déi entspreichend Chifferen awer noliwweren.

Här President, zum Schluss wëll ech nach eng Kéier betounen, dass déi virleienend Direktiv de Patienten, awer och de medezinesche Prestataire an der Europäescher Unioun Rechtssécherheet gëtt, wat natierlech och eng Viraussetzung fir déi grenziwwerscheidend Versuergung ass.

Als Vertrieber vum enger liberaler Medezin, wou de fräie Choix vum Dokter a vun der Behandlung fir de Patient eng wichteg Roll spillt, wéi et an deem viregte Gesetz jo och gesot gouf, begréisst d'Demokratesch Partei absolut dat Recht, wat déi Patiente solle kréien.

Dëst gesot wëll ech dem Rapporteur, dem honorabele Kolleg Georges Engel, Merci soe fir säi gudden schrëftlechen a prezise mëndlechen Rapport. An domadder ginn ech dann och den Accord vun der Fraktioun vum der Demokratescher Partei zu deem virleienend Projet de loi.

Merci villmools fir d'Nolauschteren.

► **Plusieurs voix.** - Très bien!

► **M. le Président.** - Merci och dem Här Mertens. An déi nächst Riednerin ass d'Madame Josée Lorsché.

► **Mme Josée Lorsché (déi gréng).** - Merci, Här President. Léif Kolleginnen a Kollegen, bei dësem Projet de loi steet jo haut de Patient eng zweete Kéier am Mëttelpunkt. Dat geschitt net oft an der Chamber. Mir si frou, dass et esou ass. E steet net am Mëttelpunkt vun der Lëtzebuurger Gesondheetspolitik, mä am Mëttelpunkt vun der europäescher Gesondheetspolitik. D'Direktiv, déi haut ëmgesat gëtt, regelt d'Mobilitéit vun de Patienten am europäesche Raum an ass, wéi gesot, d'Resultat vu villen Etappen, déi deelweis laang gedauert hunn. Se ginn zrëck op d'Joer 1925.

(Interruption)

Wat gelift? Ah, ech hat geduecht, et hätt een...

► **M. le Président.** - Neen, neen, neen, kee Problem.

► **Mme Josée Lorsché (déi gréng).** - D'Schlussstapp huet 1998 ugefaange mam Uerteel vum Europäesche Gerichtshaff an der Affär Decker/Kohl, déi ass dee Moment lassgetrëppelt ginn, wéi et ëm e Brëll gaangen ass. Dëst Uerteel huet de Grondsteen zu dëser Direktiv geluecht. Am Uerteel ass festgehale ginn, dass déi passiv Déngschtleeschungsfräiheet prinzipiell och op de Gesondheetssektor unzewenden ass an dass d'Patienten domat e Recht op medezinesch Behandlungen am Ausland hätten.

(Mme Simone Beissel prend la présidence.)

De Grondgedanken, dee sech hannert dëser Direktiv verstoppt, ass eng besser Zesummenaarbecht tëschent den europäesche Länner am Beräich vun der Prise en charge vun de Patienten, wat och scho vum Rapporteur gesot ginn ass. Se gëtt éischters de Patienten d'Méiglechkeet, hir Rechter a vollem Émfang an a voller Transparenz wouerzehuelen. Zweetens garantéiert se den Accès zu qualitativ héichwäertege Soinen a klärt d'Responsabilitéit vun deenen eenzelnen Acteuren. An d'rëttenes stäerkt dës Direktiv d'Gesondheetsssystemer vun den eenzelne Länner duerch d'Synergien, déi ënnerenee geschafe kënne ginn.

D'Virdeeler fir de Gesondheetssystem an all Land si grouss, mä d'Virdeeler fir d'Patiente sinn nach méi grouss. Well an de leschte Jore vill Konfusioun bestanen huet a keen esou richtig wosst, wéi eng Rechter een als Patient am Ausland an Usproch kéint huelen, ass et natierlech richtig a wichtig, dass dës Rechter an Zukunft kloer geregelt sinn. De Virdeel wäert an Zukunft dora bestoen, dass d'Recht vum enger Auslandsbehandlung am Konfliktfall net méi vum Europäesche Gerichtshaff geregelt muss ginn, mä dass vu virerand d'Patienten, wa se gutt informéiert sinn, dovun kënne profitéieren.

Aus der Siicht vum individuelle Patient kléngt et ganz positiv. E ka sech fräi erausichen, a wéi engem Land e behandelt wëllt ginn a vu wem. Wéi vill Mënschen awer tatsächlech vun dëser Méiglechkeet Gebrauch maachen, dat bleift ofzawaarden. Kulturell a sproochlech Hürden oder d'Reeskäschten an d'Tatsaach, dass d'Behandlungskäschte virgestreckt mussen ginn, wäerten och an Zukunft eng grouss Roll spille fir de Patient.

Déi europäesch Bank fir Sozialwirtschaft, déi dës Iwwerleeungen an engem Monitoring opgestallt huet, geet dovun aus, dass virun allem gebilt a relativ gesond Mënschen en Traitement am Ausland wäerten notzen. Émsou méi wichteg ass et dofir, dass d'Informatioun an d'Sensibilisatioun, déi sech op dës nei Regelung bezieen, all d'Schicht vum der Gesellschaft erreechen, an net nëmme privilegiierter.

D'Mise en place vum sougenannten „Point de contact national“ ass dowéinst wierklech eng wichteg a gutt Saach. Am Fall, wou en Assuré sech am Ausland behandle wëllt loossen, soll an deem Service iwwert d'Konditiounen vum Remboursement, d'Qualitéit vun de Leeschtungen, d'Beschwerdeverfahren an d'Haftungsfroen informéiert ginn. Dësen nationale Kontaktpunkt ass un d'Gesondheitskeess an domat un de Ministère vum der Sécurité sociale ugebonden, well et bei dësem Gesetz eigentlech méi ëm de finanziellen Aspekt vum der Behandlung geet an net esou ëm déi medezinesch Finessen vum der Behandlung. Dowéinst läit d'Kompetenz wierklech bei der Sécurité sociale.

Et gëtt awer och eng Suerg, déi mer wëilten hei betounen. Mir risquéieren e bëssen, bei allen Informatiounsstellen, déi geschafe ginn, vu lauter Beem de Bësch net méi ze gesinn. Et ass keng Stonn hier, do hu mer de Service d'information et de médiation an d'Liewe geruff, a gläich duerno kënnt et zu der Schafung vum enger zweeter Informatiounsinstanz, déi éischt ënnert der Tutelle vun der Santé, déi aner ënnert der Tutelle vun der Sécurité sociale, mat

de Patienten an der Mëtt. Fir Konfusiounen ze vermeiden a Kloorheet ze schafen, ass d'Kommunikatioun no baussen och bei der Ëmsetzung vun dësem Gesetz en iewescht Gebot.

D'Biergerinnen an d'Bierger mussen konsequent informéiert ginn, a wéi engem Fall se sech un de sougenannte Point de contact national vun der Sécurité sociale solle wenden an a wéi engem anere Fall dann eben un de Service d'information et de médiation vum Gesondheitsministère. Fir eis ass et kloer, well mer eis vill domat beschäftegen, fir déi Leit dobaussen ass dat do eng vag Iwwerleeung.

Doriwwer eraus si mir, grad wéi virdru beim Projet de loi iwwert d'Patientenrechte, der Meinung, dass och hei déi Dispositionen aus dem Gesetz missten iwwersat ginn. Et geet jo schlisslech ëm Europa an net nëmme ëm Lëtzebuerg. Se sollen a vill Sproochen iwwersat ginn, dass och auslännesch Leit, déi d'Lëtzebuurger Sprooch nach net beherrschen, och hei am Land liewe kënnen, wëssen, wat hir Rechter sinn. A se sollen duerno esou wäit wéi méiglech diffuséiert ginn.

Et ass gutt, dass dës Direktiv no langer Zäit endlech ëmgesat gëtt, och e bësse mat Verspéidung, mä se gëtt ëmgesat. Besser ass et natierlech, wann all Versécherter och weess, wat drasteet a woura seng konkret Rechter leien, wann et ëm grenziwwerscheidend Prestatiounen geet, respektiv woura seng Rechter och net leien.

Et wier och wichteg ze wëssen, wéi et mat deene Prestatiounen steet, déi an eisem Land e Rekord brieche, wann et ëm d'Waardelëscht geet. Den Här Mertens huet et ugeschnidden - Stéchwuert IRM: Kann e Patient ee vum Dokter ordonniéierten IRM d'office am Ausland duerchféiere loossen, well et do keng Waardelëscht ginn a well d'Resultat do méi séier virläit, oder muss en an deem Fall en zousätzlechen Accord kréien?

Ëmgedrëit kann ee sech natierlech och d'Fro stellen, ob d'Waardelëscht fir eenzel Traitementer hei am Land nach méi laang ginn, am Fall, wou eis auslännesch Frënn et virzéien, sech léiwer zu Lëtzebuerg behandelen ze loossen an a Kaf huelen, dass et hei ebe méi laang dauert. Och déi Fro muss eng Kéier kloer sinn.

Et wäerte vill Leit sech se stellen a se sollen eng Äntwert kréien. Besser nach: Se sollen am Virfeld informéiert ginn. Ebe just, well d'Käschte vun enger Auslandsbehandlung vum Patient mussen bezuelt ginn a just zu deem Montant wäerte remboursséiert ginn, deen zu Lëtzebuerg zielt, muss de Käschtepunkt am Virfeld bekannt sinn, inklusiv de Verwaltungskäschten, déi net remboursséiert wäerte ginn, fir ze vermeiden, dass d'Patiente béis Iwwerraschungen erliewen, während auslännesch Prestatairé sech bei deene Leit d'Hänn reifen.

Eng aner Suerg, déi mer hunn, ass déi vun der Nomenclature. Mir sinn net déi Eenzeg, déi déi Suerg hunn. Déi viregt Regierung hat déi Suerg och schonn.

D'Nomenclature ass zu Lëtzebuerg nach net eenheetlech geregelt. Et läit kee konkret Zuelematerial vir an eis Nomenclature ass net an alle Fäll mam Ausland vergläichbar. Hei geet et drëms, méi prezis an transparent Daten opzestellen wat d'Zäit vun der Behandlung, d'Form vun der Behandlung, d'Resultat vum der Behandlung an natierlech och de Präis vun all Behandlung betrëfft.

Eng besser a méi transparent Dokumentatioun vun den Akten an Interventiounen géif donieft och zu enger besserer a méi transparenter Käschtesteuerung am Gesondheitssektor féieren an domat zu engem besserem Management vun der Qualitéit. Dat sinn d'Aussoen, déi eis heiteg Gesondheitsministesch a fréier Députéiert, d'Madame Lydia Mutsch, virun engem Joer op dëser Plaz gemaach huet. Deemools huet si de Gesondheitsminister gefrot, wéi et mat der Ëmsetzung vun där Zilsetzung wär. D'Äntwert vum Minister war, wéi ëmmer, ganz léif a berouegend.

► **Plusieurs voix.** - Ah!

► **Mme Josée Lorsché (déi gréng).** - Den aktuelle Regierungsprogramm gëtt e bësse méi kloer a seet ganz genee, dass déi Nomenclature iwwerschaft wäert ginn an an engem Joer wäert virleien. Et gëtt net méi vun engem Travail de longue haleine geschwat, wéi de Gesondheitsminister deemools geäntwert huet. De Regierungsprogramm schwätzt vun der kuerzfristeger Iwwerarbechtung vun der Nomenclature ënnerhalb vun engem eenzege Joer. Dës Aarbecht ass wichteg a muss och wierklech dréngend gemaach ginn.

Eng Fro, déi ech gestallt kritt hunn an dowéinst wëllt erwähnen, ass déi, ob dës Richtlinn dozou féiert, dass d'Patiente géint hire Wëllen an d'Ausland geschéckt kënne ginn. Dat heescht schonn, dass Leit sech Froe stellen, déi eigentlech iwwerhaapt net gefrot solle ginn oder mussen ginn. Mä se gi gestallt. An et ass, fir direkt

ze soen, dass näischt géint de Wëlle vun engem Patient дәärf geschéien an dass Lëtzebuerg, wéi all aneren europäesche Stat, fir d'Versuergung vu senge Versécherten zoustänneg muss sinn. Well eist Land awer ze kleng ass an net déi néideg Mëttelen huet, fir all Zort vu Behandlung unzibidden, hunn d'Dokteren awer nun emol keen anere Choix, wéi de Patient an d'Ausland ze schécken, fir behandelt ze ginn, natierlech am Fall, wou de Patient och bereet ass, dat ze maachen, a säin Accord gëtt. Dat war nach ëmmer esou an dat wäert och esou bleiwe mat der Direktiv.

Wat eis an deem Kontext awer um Härz läit, ass, dass de Patient mat där Décisioun net eleng dosteet. Och hei zielt et, de Patient ze informéieren. E muss vergläiche kënnen, wéi eng Leeschtungen am Ausland ugebuede ginn a wat se kaschten. An dofir ass de Point de contact national zoustänneg, ausser den Dokter hält sech Zäit oder huet Zäit, fir de Patient ze informéieren. Et ass déi éischt Konditioun, fir dass e säi Choix autonom kann huelen a gutt informéiert kann treffen an, grad wéi am Projet de loi iwwert d'Patientenrechter, als mündeg Patient kann ugesi ginn.

Erlaabt mer zum Schluss, léif Kolleeginnen a Kolleegen, nach eng Remarque iwwert déi international Kooperatioun am Spidolssektor, déi nach net ugeschnidde ginn ass. Och déi ass virun engem Joer an der Debatt hei iwwert de Plan hospitalier diskutéiert ginn. Besonnesch, wat de Spidolssektor ugeet, muss mir eis dem Fortschritt upassen an op Qualitéit setzen. Mir müssen Netzwierker opbauen, déi sech quesch duerch Europa a virun allem an der Region Stéck fir Stéck weiderentwéckelen.

Firwat? Well éischters de Sektör ganz käschtenintensiv ass a fir 50% vun den Dépenses an der Santé responsabel ass. Mir brauche Synergien, well d'Synergie spuere Geld, se erhéien d'Qualitéit, well d'Kompetenze gebündelt ginn.

Zweetens ass d'Zesummenaarbecht awer och wichteg, wann et sech ëm Noutfäll handelt. Do hu mer de Moment e grave Problem. D'Grenze vun dräi aneren EU-Länner sinn net wäit ewech oder, besser gesot, déi Grenzen дәärf et guer net méi ginn. Mir sollten d'Ouverture no bausen, déi duerch dës Direktiv geförderet gëtt an déi allen Assuréeen zeguttkënn, als Chance ugesinn. Och hei verweisen ech op den Débat iwwert de Plan hospitalier virun engem Joer, wou d'Thematik vun de Régions hospitalières opgeworf ginn ass.

Eiser Meenung no maachen d'Spidolsregionen nëmmen da Sënn, wa se sech net op Lëtzebuerg beschränken. Se mussen eigentlech a gemeinsamen Ofkommesse mat den Nopeschlänner definéiert ginn, mat der Groussregion. An där Kooperatioun huet Lëtzebuerg gutt Kaarten, well eise Gesondheetssystem vun héijer Qualitéit ass, an awer och, well eis Mentalitéit oder zumindest d'Mentalitéit vun deene meeschte Leit vu grousser Oppenheet geprägt ass. Déi Chance sollte mir notzen a resolut a Richtung vun enger verstärkter Zesummenaarbecht mat den Nopeschlänner, den Nopeschregionen an den Nopeschgemenge goen.

Et kann net sinn, dass eng Persoun, déi zu Lëtzebuerg an akut Nout geréit, net vun de Servicier ka profitéieren, déi direkt op där anerer Säit vun der Grenz leien. Esou ee Fall ass et an der leschter Zäit ginn.

Léif Kolleeginnen a Kolleegen, wa mir et fäerdegbréngen, d'Grenzposten op der Autobunn ofzerappen...

► **M. Fernand Kartheiser (ADR).**- An d'Luuchten och!

► **Mme Josée Lorsché (déi gréng).**- ...- an d'Luuchten och, fir dass se lech net op de Kapp falen! ...

(Hilarité)

...an domat e fräit an oppent Europa symboliséieren, da muss mer et och fäerdegbréngen, am Noutfall mam SAMU iwwert déi Grenzen ze fueren, fir engem Mënsch d'Liewen ze retten. Och dora läit de Sënn vun dëser Direktiv.

Domat sinn ech schonn um Schluss a wënsche mir, dass méiglechst vill Patiente vun dëser Direktiv profitéiere kënnen respektiv vun dësem neie Gesetz am Sënn vun hire Rechter an am Sënn vun engem Europa ouni Grenzen.

Iech, léif Kolleegen, soen ech villmools Merci fir d'Nolauschteren, an dem Georges Engel als Rapporteur an zweete Merci fir säin zweete Rapport vun haut a ginn den Accord vun der grénger Fraktioun.

► **Plusieurs voix.**- Très bien!

► **Mme la Présidente.**- Merci, Madame Lorsché. Als nächstem ageschriwwene Riedner ass et elo um Här Fernand Kartheiser.

► **M. Fernand Kartheiser (ADR).**- Villmools Merci, Madame President. Léif Kolleeginnen a

Kolleegen, iwwert déi medezinesch Froen ass scho ganz vill gesot ginn, dofir vun eiser Säit aus just e puer zousätzlech Kommentaren.

Mir wäerten dëst Gesetz stëmmen. En härezechle Merci och un de Rapporteur, deen eis elo scho fir d'Zweet haut vill Erklärungen ginn huet. Et dréit zur Fräiheet bäi, eiser Meenung no dréit et och éischter zum Ofbau vun enger Zwouklassemeezein bäi, déi awer am Abléck existéiert, wou een awer kann, wann ee besser Mëttelen huet, awer méi liicht an d'Ausland goen, fir sech behandeln ze loosse, wéi aner Leit.

Mä e puer Punkte wëlle mer besonnesch ervirsträichen. Et ass iwwert de positive Rôle vun der Europäescher Union elo vill geschwat ginn. D'Madame Lorsché huet sech gefreet, datt d'Grenzhaiescher ofgebaut ginn an aner Saache méi. Et muss ee wëssen, datt mer hei an engem Beräich sinn, deen absolut och intergouvernemental ka geregelt ginn a laang intergouvernemental geregelt ginn ass, ier et eng Europäesch Union iwwerhaupt gouf.

Et ass net esou, datt mer dat onbedéngt der Europäescher Union verdanken. Et ass einfach eppes, wat d'Etat brauchen. Et ass am Interesse vun de Bierger, also gëtt et gemaach. D'Rechtsform ass fräi ze wielen an dat geet och mat anere Méiglechkeeten.

Mir si souwéiso an dem Beräich vun de Kompetenze vun der Europäescher Union net am Beräich vun enger Eegekompetenz vun der Union, héchstens am Beräich vun enger Compétence partagée, an dann nach! Da muss een nach wëssen, datt dat hei u sech e bëssen eng Iwwerinterpretatioun vun de Kompetenze vun der Union ass. Déi awer, well se am Interesse elo vun de Leit ass an d'Fräiheet vun de Leit erhéicht, eis elo net hei spezifesch stéiert.

Et muss een awer wëssen, datt d'Reglementer, wa Koordinatiounsfroe vu soziale Systemer iwwert de Wee vun europäesche Règlementer geregelt ginn, u sech an d'Kompetenze vun den Nationalstaten onzouläseg agräifen, well et budgetär Inzidenzen huet. U sech si mir als Chamber an deem Sënn an eiser budgetärer Autoritéit léséiert. Déi Règlementer, déi hei och zitéiert ginn, den 883 an den 987, hätte sollen an deem Sënn eigentlech Direktive sinn.

Gradesou ass feststellen, datt net vun ongeféier déi Fro hei aus der „Direktive „services““ ausgeklamert gouf, eben och aus Kompetenzgrënn, well d'Europäesch Union u sech d'Kompetenz net huet, fir déi heite Saachen ze regelen. An dann ass e bal klassesche Prozedere an der Entwécklung vun europäesche Recht och hei feststellen, nämlech datt iwwert de Wee vun Uerteler vun Europäesche Geriichtshaff dann op deem Sënn federalisteschen an Integratiounselementer erbäigefouert ginn, déi an den Traitéeen esou net gewünscht waren. Dat ass sécher de Fall gewiescht beim Arrêt Decker/Kohll.

Mä, wéi gesot, mir als ADR kënnen dat hei matstëmmen, well et am Interesse vun de Leit och hei am Land ass, mat e puer Remarquen. Och mir wiere ganz interesséiert, fir ze wëssen, wat déi finanziell Inzidenze sinn.

Et steet an Ärem Rapport, Här Engel, wann ech mech gutt erënneren, datt dat vum Budget vun der Sécurité sociale assuméiert gëtt. Mä och deen ass fir eis relevant, och wann net direkt elo d'Konsequenze budgétiséiert ginn, mä och de Budget vun der Sécurité sociale fléisst an a gesamtsstaatlech Considérations, Defizitkritären an anerer. Dat heescht, och wann dat elo reng Dépense sinn, déi elo net direkt budgétiséiert sinn, si se fir eis nationalstaatlech relevant a mir mussen se am A behalen.

Dofir och vun eis déi Fro: Wéi vill Leit profitéieren dovunner? Wéi eng finanziell Konsequenze sinn heimadder verbonnen?

Dat Zweet ass ganz kloer och, datt mer net zwou Informationsstrukturen brauchen. D'Madame Lorsché hat och dorobber opmierksam gemaach. Mir hunn der elo zwou, déi eng, déi mer bei der Sécurité sociale hunn, déi aner, déi mer virdrun agefouert hunn. Dat soll eng sinn! Mir mussen kucken, wéi mer trotz deene verschiddenen administrative Froen dat kënnen zesummeféieren, an net nëmme fir déi Ausländer, déi sech wëllen hei am Land behandle loosse, mä och fir déi Lëtzeburger, déi wëllen déi Informatiounen hunn, déi hinnen zoustinn - mir hate virdru bei de Patientenrechter doriwwer geschwat, datt déi eng Plaz hunn, wou se sech kënnen adresséieren, an net zwou.

Eng Regierung, déi och seet, se wëllt eng Simplification administrative erbäuféieren, huet do ganz sécher e Beräich, wou ouni vill Méi esou eng Simplification administrative ze realiséieren ass. Also kommt, mir ginn net op de Wee vun zwou verschiddene Strukturen, mä mir kucken, dat zesummenzeféieren!

Dat gesot, ginn ech och ganz gär den Accord vun der ADR fir dëst Gesetz.

Merci.

► **Une voix.**- Très bien!

► **Mme la Présidente.**- Merci, Här Kartheiser. Dann, ech weess net, vun déi Lénk, ech hunn hei keen ageschriwwen. Ass keen, dee wëllt intervenéieren?

► **M. Serge Urbany (déi Lénk).**- Neen, mir wäerten de Projet stëmmen.

► **Mme la Présidente.**- Ah, très bien!

► **Une voix.**- Très bien!

► **Mme la Présidente.**- Bon, da ginn ech mat Freed d'Wuert un d'Regierung, den Här Minister Romain Schneider.

Prise de position du Gouvernement

► **M. Romain Schneider, Ministre de la Sécurité sociale.**- Merci, Madame Presidentin. Madame Presidentin, Dir Dammen an Dir Hären, fir d'Éischt géif ech och vun dëser Plaz aus dem Rapporteur e grouse Merci soe fir engersäits dee schréftlechen a virun allem och dee mëndleche Rapport.

Derniewent virun allem awer och, och wéi hien et ugedeit huet, der gesamter Kommissioun e grouse Merci fir déi Aarbecht, déi geleescht gouf an déi konstruktiv geleescht gouf.

Well och, wann dës Projet sech einfach ugesäit, hate mer dach ze dinn, virun allem opgrond vun enger Rei Remarquen, och vum Conseil d'État mat zwou Oppositions formelles derbäi, déi et a sech haten. An ech mengen, hei virun allem déi aktiv Roll och vun där ganzer Kommissioun, fir ze kucken, eng Léisung ze fannen a virun allem och eise lëtzebuergesche soziale System ze erhalen, de Fonctionnement, wéi en de Moment fonctionnéiert, mat engersäits Cotisations säitens vum Stat, vun den Assuréeen a säitens vum Patronat, an dann natierlech och an der CNS d'Gestioun vun dëser Fongge respektiv d'Ausbezuule vun de Prestatiounen, vun den Indemnitéiten, d'Prise en charge eigentlech vun deenen eenzelnen Traitementen och viru kënnen esou ze regelen, war eng wichteg Roll a war eng wichteg Entscheedung.

Dofir och, mengen ech, hu mer ganz flott Formulë fonnt, déi och herno den Accord säitens vum Statsrot fonnt hunn, fir ze kucken, och viru kënnen am Code de la Sécurité sociale respektiv da méi spezifesch an de Statute verschidde Saachen ze regelen. E grouse Merci un d'Membre vun der Kommissioun ënnert der Leedung vum President fir déi Aarbecht, déi geleescht gouf!

Et gouf richtegerweis gesot, datt d'Émsetze vun dëser Direktiv zwee Voleten huet. Deen éischte Volet hutt Der hei gestëmmt, den zweete Volet ass deen, dee mer de Moment amgaange sinn ze diskutéieren a wou mer, mengen ech, ganz kloer drop higewisen hunn, datt et hei drëms geet, datt Lëtzebuerg als Stat souzesoen d'Affiliatioun vun den Assuréeen considéréiert an do natierlech eng Rei vun Obligationen huet, an dann an deem dote Kader och d'Obligation huet, dës Direktiv émssetzen.

Och wa richtegerweis gesot ginn ass, datt mer an engem gewëssenen Drock sinn, datt mer verspéit sinn, fir dës Direktiv émssetzen, mengen ech, geet et ebe grad dorëms och, datt mer dës zwee Projet-de-loien zesummen hei diskutéiert hunn, well se effektiv aneneefléissen, op där enger Säit den Traitement vun de Patienten, op där anerer Säit de Remboursement vun den Assuréeen vun deenen eenzelne Beräicher.

(**M. Mars Di Bartolomeo reprend la présidence.**)

Et gouf virun allem och drop higewisen, datt een op där enger Säit elo ka ganz einfach sech an d'Ausland beginn, fir e Remboursement ze kréien, an dat virun allem an Ambulatoiren, an datt virun allem déi Autorisations préalables bestoe bleiwen an deenen eenzelnen Ausnahmen, sief et bei Urgenzen, sief et virun allem och bei engem Séjour an enger Klinik nach mat op d'mannst enger Nuecht, wou also all Kéiers nach d'Autorisation préalable muss gefrot ginn.

An ech mengen, d'office kann ech och direkt soen, datt mer hei zu Lëtzebuerg - an ech wëll dat och nach eng Kéier betounen; et gouf och vu jiddwerengem eigentlech hei gesot - een exzellente Gesondheetsversuergungssystem hunn, datt mer exzellent Spideeler hunn, datt mer exzellente Dokterer hunn, déi engersäits am Extra-hospitalier respektiv am Hospitalier intervenéieren, fir de Bierger hei zu Lëtzebuerg respektiv den Assuréeen allegueren, déi hei zu Lëtzebuerg assuréiert sinn, och déi Soinen ze ginn, déi wichteg an noutwendeg sinn.

Dofir, datt ech och mengen, datt mer an Zukunft och kënnen op dës exzellente Aarbecht zrëckgräife vun eise ganze Gesondheetsapparat an datt dofir dës Prise-en-charge, déi mer maachen, dës Traitementen, dës Consultatiounen, déi am Ausland, am noen Ausland ge-

maach ginn, och sech wäerten, wéi an der Vergaangenheet, limitéieren an dofir och kënnen d'Ausnahm sinn an deene Fäll, déi genau hei beschriwwen goufen.

Et muss een och soen, datt dës Direktiv, déi mer iwwert déi Gesetzter émssetzen, a virun allem dat heiten, eng ganz Rei vu Saachen scho bei eis am nationale Gesetzesrecht respektiv iwwert de Code de la Sécurité sociale geregelt sinn an iwwert d'Statuten. Mir hunn also just missen eng Rei vu konkreten Adaptatiounen maachen, dat virun allem, wat d'Article vum Code de la Sécurité sociale 20 an 21 ubetrëfft, wou déi ganz Prise-en-chargé geregelt ginn. Dat hu mer elo gemaach, soudatt och hei kloerheet doranner besteet.

Och ass hei richtegerweis ugeschnidde ginn, datt ee muss ganz kloer den Ennerscheid maachen engersäits zwëschent dem Règlement de coordination, deen nach ëmmer besteet an dee wierklech och déi eenzel Systemer vun der Sécurité sociale an deenen eenzelnen europäesche Länner respektiv derniewent och an der Schwäiz an an deem ganzen Espace économique regelt, do, wou d'Koordinatioun also zwëschent de Systemer gemaach gëtt. An datt mer hei spezifesch elo ganz genau regelen, wat déi eenzel genau Modalitéit si bei der Affiliatioun vun der Persoun respektiv vum Remboursement, dem direkte Remboursement respektiv dee mat enger Autorisation préalable, déi hannendrusteet.

D'Direktiv ass eng, déi effektiv entstanen ass opgrond och vun enger Rei vu Jurisprudenzen. D'Jurisprudence vun der Cour européenne, déi jo virun allem déi zwee Fäll betrëfft, déi mer kennen: den Arrêt Decker, dee mat de Brëller, an da virun allem den Arrêt Kohll, deen d'Soins dentaires ubetrëfft. Hei ass am Prinzip eng logesch Folleg dovun, fir ze kucken, och am nationale Recht dës Direktiv émssetzen, déi also kloermécht, wat d'Rechter si bei der Affiliatioun, déi eenzel Hypothesen, déi ee kann hei gesinn.

A virun allem awer och, an dofir ass et jo och esou wichteg, datt een hei drop hiweist an och eng Kéier suivéiert, an dat gouf och hei ganz kloer gesot, datt d'Émsetzung vun dëser Direktiv an d'nationalt Recht selbstverständlech an alle State muss einhergoen. An dofir ass et jo an deem Moment och déi ganz Fro vun den Nomenclaturen, déi mer gestallt hunn am Ausland, déi mussen erfüllt ginn, och bei eis selbstverständlech, d'Nomenclature, wou ech direkt vläicht elo drop wäert agoen - déi Fro gouf hei gestallt: Wou si mer an der neier Nomenclature drun?

Mir sinn amgaangen, dorunner ze schaffen. Mir sinn amgaangen, zesummen och virun allem mat der AMMD, awer och virun allem mat eiser Commission de nomenclature, an déi eenzel, an déi lescht Zich ze kommen, fir ze kucken, wat fir ee System huele mer elo. An ech mengen, mir orientéieren eis de Moment hin op de franséische System, de CCRM, deen, mengen ech, eng Rei vu vergläichbare Méiglechkeete weist, wéi mer an Zukunft eis Nomenclature kënnen abannen op déi nei Nomenclature. Een einfachen Iwwergank, mat och neie Pathologien, déi selbstverständlech mat dra sinn, mat neien Agréffer, déi virun allem och méi am Fong spezifiséiert ginn.

Alles dat ass um Lafen. Mir probéieren, dee sportlechen Zäitraum, dee virgi war am Regierungsprogramm, och anzehalen, och wann ech mengen, datt mer virun allem de Schluss vläicht kënnen oder mussen wahrscheinlech e bëssen ausweiten, well mer awer elo schonn de Moment bei bal néng Méint si vun dësem Délai. Soudatt een hei muss selbstverständlech, mengen ech, Zäit hunn.

Dat soll een och éierbar maachen, well esou eng Nomenclature mécht een net all Joer nei. Déi mécht ee fir eng gewëssen Zäit. Do muss ee Planungssecherheet hu fir jiddwereen, souwuel fir de Prestataire wéi natierlech och fir d'CNS, déi hannendrun ass an déi eenzel Beräicher muss remboursséieren an och émssetzen.

Ganz wichteg och, mengen ech, vun dëser Plaz gouf hei nach eng Kéier drop higewisen, datt mer duerch dat heite Gesetz, duerch d'Émsetzung vun der Direktiv keng Zwouklassegesellschaft schaffen. Neen, au contraire! Ech mengen, et ass esou, datt mer hei de Libre choix virun allem méi breet maachen, datt mer jiddwerengem d'Méiglechkeet ginn, och d'Remboursementen kënnen ze kréien, an derniewent och déi néideg Méiglechkeeten ze hunn, sech medezinesch kënnen ze versueren. Och wann ech nach eng Kéier betounen, datt ech mengen, datt mer déi meescht Gesondheetsversuergung hei zu

Lëtzebuerg selwer kënne fannen a wierklech nëmmen a konkrete Spezialisatiounen mussen am Ausland dës kënne huelen.

D'Fro gouf och opgehäit, mengen ech, vun der Informatioun vu jiddwerengem. Selbstverständlech ass eng Informatioun ganz wichteg an deem Beräich. An ech mengen, d'CNS huet sech jo och ganz kloer hei agestallt op dräi Punkten: engersäits ee Guichet unique anzerichte fir den Assuré, fir sech mat Zäiten ze informéieren, wat déi eenzel Traitementen a Prise-en-chargé virun allem bedeiten. Dann d'neue virun allem och an Dépliants, wou se elo schonn an deene meeschten Dépliants op véier, op fënnf Sproochen higinn.

Och dat, mengen ech, ass ganz wichteg, dass een nientem dem Lëtzebuergesche virun allem och Däitsch, Franséisch, Englesch an och déi gängeg Sproochen wéi Portugisesch an och vläicht Bosnesch derbäihält; déi Sproochen, déi mer hei zu Lëtzebuerg schwätzen. Dat leeft an enger Rei vun anere Secteuren. An ech hunn och d'CNS gebieden, virun allem an anere Beräicher och méi aktiv Informatioun ze maachen un d'Assuréeen, un déi spéider Patienten, fir mat Zäite kënne dee richtege Conseil ze kréien. Fir eben net drop hinzestoussen, dass mer zum Schluss herno musse Prozesser hu respektiv Onzefriddenheeten hunn op béide Säiten.

Ech mengen, et gouf och ugeschwat hei, dass iergendwéi géif riskéiert ginn, dass een d'Patiente géif drécken, iergendwou hinzegoen. Ech mengen, dass hei nach ëmmer d'Regel gëllt vun der Liberté du choix, Liberté du médecin, déi och grad hei verstärkt gëtt an eigentlech net zréckgefuert gëtt.

Wat de Käschtepunkt ubetrëfft, mengen ech, ass et esou, dass mer och schonn elo eng ganz Rei vun dese Saachen erfüllen. Ech muss lech déi genau Zuelen nach eng Kéier noliwweren, déi hunn ech effektiv net am Kapp. Erlaabt mer, dass ech an där nächster Kommissionssëtzung vun der Sécurité sociale déi Zuele vun der CNS selbstverständlech - dat ass jo net de Statsbudget, deen hei spillt, mä dee vun der CNS - noliwweren, wat déi eenzel Beräicher waren, fir esou enge Prise-en-charges am Ausland nozegoen.

Mat Sécherheet muss ee kucken, wéi d'Evolutioun ass. Mir kënne jo net eigentlech kucken, wat geschitt an deenen nächste Joren. Mir wëssen eigentlech net, wat fir eng Evoluitioun wäerte mer hunn, soudatt ech géif proposéieren, dass een eng Kéier d'Zuele seet, wéi et bis elo war, an dass een da vläicht an zwee Joer eng Kéier e Bilan mécht an da kuckt, wéi ass déi Evoluitioun hei gewiescht an deenen nächste Joren.

Bon, ech mengen, wichteg ass virun allem, dass mer, wéi gesot, de Mëtteg des zwee Gesetzter kënne zesumme votéieren. Et sinn zwee Gesetzter, déi eis erlaben, des Direktiv konkret ëmzesetzen.

Selbstverständlech muss d'CNS, a virun allem mécht se dat och am Laf vun deenen nächste Wochen, och virun allem de Code de la Sécurité sociale adaptéieren, och hir Statute selbstverständlech dorop adaptéieren, fir och hei an deem Beräich dann ebe konform ze sinn, fir ganz einfach och hei des Direktiv op Lëtzeburger Recht, mä virun allem och an eise System vum Code de la Sécurité sociale a vun de Statuten ze adaptéieren.

Bon, zum Schluss géif ech lech alleguete Merci soe fir d'ënnerstëtzung vun sämtleche Fraktiounen zu deem Projet. E Projet, deen, wéi gesot, zu deem éischte Projet gehéiert. Mat deene Voté vun deenen zwee Projeten hei kréie mer des Direktiv an nationaalt Gesetz ëmgesat.

Merci!

► **Plusieurs voix.** - Très bien!

► **M. le Président.** - Merci och dem Här Sozialminister.

Vu dass mer um Enn vun eiser Diskussioun sinn, géife mer zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 6554 iwwergoen, an ech géif de Vote lancéieren.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 6554 et dispense du second vote constitutionnel

Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen. D'Procuratiounen. De Vote ass ofgeschloss.

De Projet de loi 6554 ass unanime ugeholl mat 60 Jo-Stëmmen.

Ont voté oui: Mmes Diane Adehm, Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Luc Frieden (par M. Marcel Oberweis), Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch (par Mme

Nancy Arendt), MM. Jean-Claude Juncker (par M. Laurent Mosar), Aly Kaes, Marc Lies (par Mme Diane Adehm), Paul-Henri Meyers, Mme Octavie Modert, MM. Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler (par Mme Octavie Modert) et Michel Wolter;

MM. Marc Angel (par Mme Claudia Dall'Agnol), Frank Arndt, Alex Bodry, Mmes Taina Bofferdin, Tess Burton, M. Yves Cruchten, Mme Claudia Dall'Agnol, MM. Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen, Mme Cécile Hemmen et M. Roger Negri;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, M. Eugène Berger, Mme Anne Brasseur, M. Lex Delles, Mme Joëlle Elvinger, MM. Gusty Graas, Max Hahn, Alexander Krieps, Edy Mertens et Mme Lydie Polfer;

MM. Claude Adam, Henri Kox, Mmes Josée Lorsché, Viviane Loschetter, M. Roberto Traversini et Mme Christiane Wickler;

MM. Gast Gibéryen (par M. Fernand Kartheiser), Fernand Kartheiser et Roy Reding;

MM. Justin Turpel et Serge Urbany.

Ass d'Chamber bereet, d'Dispens vum zweete verfassungsméissege Vote ze ginn?

(Assentiment)

Villmools Merci!

Da géife mer zum leschte Punkt vun eise Ordre du jour iwwergoen. Dat ass d'Konvention mat Serbien a Saache Sécurité sociale. An den Här Rapporteur, den Här Frank Arndt, huet d'Wuert.

8. 6639 - Projet de loi portant approbation de la Convention entre le Grand-Duché de Luxembourg et la République de Serbie en matière de sécurité sociale, signée à Luxembourg, le 7 juin 2013

Rapport de la Commission du Travail, de l'Emploi et de la Sécurité sociale

► **M. Frank Arndt** (LSAP), rapporteur.- Här President, léif Kolleegen a Kolleginnen, ech wëll wierklech och sportlech weiderfueren. Et si verschidde Leit, déi hunn nach ee Rendez-vous den Owend.

Duerch dese Gesetzesprojet 6639 gëtt eng Konvention ëmgesat, déi Lëtzebuerg gemaach huet am Beräich vun der Sécurité sociale mat Serbien. Dës Konvention mat Serbien moderniséiert an adaptéiert déi, déi mir mat Serbien-Montenegro haten, eng Konvention, déi de 27. Oktober 2003 zu Belgrad ënnerschriwwen ginn ass an och elo nach Bestand huet.

Dës Adaptatioun ass virun allem néideg ginn no der Onofhängegkeet vu Montenegro. Montenegro, mat deem Lëtzebuerg zënter dem 1. Mee 2009 eng eege Konvention huet. All Konventionen baséieren natierlech op de communautairé Reglementer, dem 1408/71 an dem 883/2004 iwwert déi international Koordinatioun vun de verschidde Systemer vun der Sécurité sociale.

Déi dräi grouss Prinzipien, op deenen des Konvention baséiert, sinn d'Égalité de traitement, d'Exportatioun vun de Prestatiounen an d'Totalisatioun vun den eenzelne Versécherungsperioden. Dës Koordinatioun garantéiert am Beräich vun der sozialer Sécherheet deene Leit bestëmmte Rechter, déi successiv oder alternativ der Législatioun vun deenen ënnerzeechnete Länner ënnerstallt waren.

Se beinhalt geregelt Rechter a Prinzipien an de Beräicher vun der Assurance maladie-maternité, Assurance accidents du travail et maladies professionnelles, Alters- an Invalidépensioun souwéi d'Hannerbliwwenepensioun, awer och Chômage a Familjeprestatiounen.

Ausgeschloss dovun sinn d'Assistance sociale a Prestatiounen fir Krichsaffer souwéi d'Assurance dépendance.

Bei de Familjenzoulagen hält des Konvention fest, dass den Usproch op Leeschtungen un d'Condition de résidence vun de Kanner gebonnen ass. Fir déi Kanner, fir déi Leeschtungen den Ament schonn exportéiert ginn, gelten extra Iwwergangsbestëmmungen, soudass si des erweidert kënne kréien, wéi ënnert där aler Konvention.

Fir de Rescht erspueren ech lech ee laangen an techneschen Exposé iwwert déi eenzel Dispositiounen vun den Artikelen. Dësen Exercice hu mir an der Kommissioun gemaach. Ech soen der Kommissioun ee grouse Merci och dofir, fir déi konstruktiv Mataarbecht an dese Sëtzungen. Den Detail fannt Dir an dem schrëftleche Rapport vum Projet de loi.

De Statsrot huet awer zwou pertinent Remarqué gemaach, wat d'Ausnahmeregelung betrëfft an am Zesummenhang mat administrativen Arrangementen. D'Kommissioun huet déi Bemierkungen zur Kenntnis geholl an ass der Meinung, dass des och sollt bei neie Konventionen berücksichtegt ginn. Och dozou gi mir detailléiert Explikatiounen am schrëftleche Rapport.

Ofschléissend géif ech lech Merci soe fir d'Nolauschteren an am Numm vun eiser Fraktioun och gréng Luucht ginn, fir dee Projet hei ze stëmmen.

Merci!

► **Plusieurs voix.** - Très bien!

► **M. le Président.** - Merci och dem Här Arndt. Als ageschriwwene Riedner hunn ech als Éischt d'Madame Viviane Loschetter.

Discussion générale

► **Mme Viviane Loschetter** (déi gréng).- Jo, Merci, Här President. Mir wollt just eis Zoustëmmung zu deser Konvention, zu deem Projet de loi matdeelen. Merci.

► **M. le Président.** - Merci der Madame Loschetter. Dann hunn ech den Här Kartheiser nach, deen ageschriwwen ass.

(Interruptions diverses)

Ah, entschëllegt, jo! Ah, den Här Edy Mertens. Ech hat lech net hei stoen.

► **M. Edy Mertens** (DP).- Merci, Här President. Ech wëll dem Rapporteur, dem Här Frank Arndt, villmools Merci soe fir säi schrëftlechen a mündleche Rapport an den Accord vun der Demokratescher Partei ginn dozou, vun der Fraktioun.

► **Plusieurs voix.** - Très bien!

► **M. le Président.** - Merci. Dann hunn ech och nach den Här Roth, deen zwar net op der Lëscht ass, mä deen awer ganz gär d'Wuert kritt.

► **M. Gilles Roth** (CSV).- Neen, vu dass mer den Tour maachen, Här President, soen ech och dem Rapporteur, dem Här Arndt, Merci, deen nach bal hei gefall war, esou schnell hat en dat hannerst sech bruecht. An ech ginn och duerfir d'Zoustëmmung vun der CSV-Fraktioun zu deem Gesetzesprojet.

► **M. le Président.** - Merci och dem Här Roth. An dann huet den Här Kartheiser d'Wuert.

► **M. Fernand Kartheiser** (ADR).- Merci, Här President. Ech hu jo elo vill méi Zäit, fir ze schwätzen, well ech mengen, déi aner Fraktiounen gi mer dann hir.

(Hilarité)

Also, op jidde Fall just eng Bemierkung vun eiser Säit.

Also déi éischt, dat ass natierlech de Merci un de Rapporteur, deen dat wierklech impressionnant seier gemaach huet.

Déi zweet ass déi Observatioun vum Statsrot. Ech profitéieren, dass den Här Minister hei ass, dee sech jo och mat der Entwécklungshëllef e bësse besser auskennt wéi den Duerchschnitt vun de Leit. An do ass déi Bemierkung vum Statsrot iwwert d'Noutwendegkeet vun der Ratifizéierung vum techneschen Ofkommen äusserst interessant.

De Statsrot huet gesot, an dat huet d'Kommissioun jo zur Note also geholl an och approuvéiert: «Le Conseil d'État a retenu qu'„En effet, dès qu'ils ont vocation à engager internationalement le Luxembourg, les arrangements administratifs, convenus entre un ministre et son homologue étranger et qui concernent en règle générale l'exécution ou l'interprétation d'un traité préexistant, ne peuvent pas se dispenser de l'approbation parlementaire.”» Dat ass dat, wat mir ëmmer gesot hunn, wat de Statsrot elo nach eng Kéier rappeléiert a wat virun allem och gëllt fir dee Programme indicatif de coopération, wou mir als ADR ëmmer soen, déi musse ratifizéiert ginn!

Et sinn Engagementer, wou Lëtzebuerg, och wann dat e Programm ass, an d'Cour constitutionnelle hat schonn e puermol gesot, et ass egal, wéi esou een internationalen Accord heescht, ob dat e Bréif ass, e Memorandum, wat och ëmmer. Et ass vun der Natur aus en internationalen Accord an e muss ratifizéiert ginn.

An och hei huet de Conseil d'État dat elo nach eng Kéier vollkommen zu Recht rappeléiert. A mir soen als ADR: Wat hei richteg ass a wat vun der Kommissioun och ugeholl gouf an als richteg befonnt ginn ass, muss och gëllen am Beräich vun der Entwécklungshëllef, wa mer iwwert de Programme indicatif de coopération schwätzen.

Eng zweet Bemierkung ass, mir solle jo, dat steet, mengen ech, och am Text, wann ech mech elo gutt erënneren, dass mer eng

Konvention mat Montenegro jo hunn. Déi hei ersetzt jo déi, déi mer mat Serbien-Montenegro haten. Mir hunn awer elo um Internet gekuckt a keng separat Konvention mat Montenegro fonnt op der Internetsäit vum Ministère de la Sécurité sociale. Dat ass elo mat Datum vum 13. Juni.

Duerfir wollt mer den Här Minister froen: Hu mer dann elo eng Konvention mat Montenegro oder hu mer keng? A wann, da misst mer vläicht de Site vum Ministère de la Sécurité sociale awer an deem Sënn aktualiséieren.

An dann nach eng drëtt Fro. Mir hunn elo hei gesinn, dass déi Arrangementer mat Serbien generéis sinn. Dat steet souguer am Text selwer. Si sinn och méi generéis, wéi déi fréier Konvention mat Serbien a Montenegro. Da stellt sech selbstverständlech och d'Fro vun der budgetärer Relevanz, gradesou wéi virdrun. Och do gëllt, dass se vun der Sécurité sociale gedroe ginn, déi Ausgaben, mä fir eis awer wichteg sinn. An da sinn eng ganz Rei technesch Froen, wou ech muss soen, dass mer heiansdo d'Qualifikatioun feelt, fir am Detail déi do Dispositiounen nozevollzéien.

Mä notament wollt ech den Här Minister froen mat de Babyjoren. Wann ech den Text richteg interpretéieren, da ginn och déi Babyjore bei der Lëtzeburger Sécurité sociale fälleg, wéi Gebueren a Serbien. A wann dat da wierklech de Fall ass, da freet ee sech natierlech och: Gëllt dat och fir de Forfait d'éducation, dat heescht, fir d'Mammerent, fir Gebueren, déi a Serbien geschitt sinn? An do wär et vläicht interessant, fir e Wuert vun Erklärung ze héieren.

Villmools Merci.

► **M. le Président.** - Merci och dem Här Kartheiser. Domat ass d'Diskussioun ofgeschloss an den Här Sozialminister, de Romain Schneider, huet d'Wuert.

Prise de position du Gouvernement

► **M. Romain Schneider**, Ministre de la Sécurité sociale.- Här President - des Kéier: Här President -, Dir Dammen an Dir Hären, Merci och fir dem Rapporteur säi schrëftlechen a säi mündleche Rapport. Hien trëtt do e bëssen an d'Fousstapfe vun aneren, déi an der Sécurité sociale ëmmer déi Rapporten do presentéiert hunn. Dat ass ëmmer eng flott Entrée en matière, fir sech an d'Sécurité sociale anzeschaffen, well een do effektiv och ëmmer Konventionen bilateral gesäit, wat jo eigentlech och d'Basis ass vun deenen anere Konventionen.

Bon, ech mengen, mir setzen de Mëtteg hei eng Konvention ëm, déi ënnerschriwwen gouf, eng nei Konvention mat Serbien, déi eis virdru liiert huet an enger Konvention, déi mir hate mat Montenegro-Serbien, déi jo an deem Moment no hirer Onofhängegkeet zwou Konventionen gouf.

An dat ass och direkt d'Äntwert op eng Fro vum Här Kartheiser, ob eng Konvention mat Montenegro besteet. Jo, et besteet eng. Et ass eng ënnerschriwwen ginn den 19. Februar 2008, déi 2009 hei an der Chamber ugeholl gouf. Ech mengen, ech war deemools selwer Rapporteur dervun, well ech ëmmer déi dote Volet gemaach hunn, an ech kucken awer um Site no, well dat misst natierlech dropstoen. Wann et net dropsteet, dann ass dat e Lapsus, da muss een dat korrigéieren. Op jidde Fall, mir hunn elo de Moment dann eng Konvention mat Montenegro an op där anerer Säit kréie mer och eng mat Serbien, wann dese Projet de loi guttgeheescht gëtt.

All déi aner Modalitéiten, déi an där Konvention stinn, och mat de Babyjoren, ginn esou gehandhabt wéi selbstverständlech all déi aner Konventionen och, déi mer hu mat all deenen anere Länner, wat d'Prise en charge vun de Babyjoren hei ubetrëfft hei am Land. An ech mengen net, an ech misst dat awer nach eng Kéier genau nofroen, mä ech gleewen net, dass de Moment op der Säit, dass déi Prise en charge ass, wéi Dir se zitéiert huet, wann d'Kanner ebe gebuer ginn an Montenegro. Hei handelt et sech effektiv ëm dat, wat hei zu Lëtzebuerg bei der Affiliatioun eben de Fall ass, respektiv bei der Präsenz hei de Fall ass.

Wat awer Är Äntwert um éischte Volet ubetrëfft, déi vun der Ratifikatioun vu Konventionen, mengen ech, hate mer déi doten Diskussioun schonn eng Kéier gehat an der zoustänneger Kommissioun vun den Affaires étrangères, wou ech eben als Kooperationsminister déi eenzel Bilanen a Partneriater virgestallt hunn, déi mer all Kéiers hunn, an ech mengen, meng Äntwert war deemools kloer, dass ech der Meinung sinn, dass mer déi dote Programmes indicatifs de coopération net brauche vun der Chamber ratifizéieren ze loossen. Dat ass d'Haltung vun der viregter Regierung gewiescht, dat ass och déi vun der jëtzege Regierung.

Ech hu mech awer och ganz kloer bereet erkläert, an Dir hutt gesinn an de Convoca-